

Inrichtingsplan Oude IJssel - binnenstad

Te besluiten om:

1. Het inrichtingsplan 'Oude IJssel - binnenstad' vast te stellen als visie voor het gebied.
2. Het college opdracht te geven om de fases 1, 2 en 4 inclusief de watergangen vanuit de binnenstad integraal uit te werken en uit te voeren binnen de (financiële) kaders van het aanvalsplan binnenstad.
3. a. De Gaswal en C. Missetstraat te versmallen en zodanig in te richten dat het gemotoriseerde verkeer te gast is in het gebied, de oversteekbaarheid voor voetgangers sterk verbeterd wordt en de fietsers de ruimte krijgen.
b. In het evenementenseizoen de mogelijkheid te bieden om de Gaswal en C. Missetstraat in het weekend af te sluiten voor activiteiten.

Context

In de visie en de uitvoeringsagenda voor de binnenstad (november 2015 en april 2016) heeft uw raad het betrekken van de Oude IJssel bij de binnenstad als een van de hoofdpogaven benoemd. U hebt opdracht gegeven om een verkeersonderzoek te doen naar de mogelijkheden om het verkeer op de C. Missetstraat en Gaswal te verminderen of weg te halen, om proefondervindelijk te toetsen wat de gevolgen zijn van afsluiting van deze wegen, om tijdelijke initiatieven te faciliteren in het plangebied en om in 2017 een duurzaam ontwerp te maken voor het gebied. In de uitwerking van deze opgave werd de werkwijze van co-creatie voortgezet door een projectteam bestaande uit inwoners, ondernemers en medewerkers van het waterschap en de gemeente. In mei 2017 is de gelegenheid gegeven om feedback te geven op het concept-ontwerp. Dit is boven verwachting gedaan met meer dan 1000 reacties. De feedback reacties zijn gebruikt om het ontwerp te verfijnen en te versterken.

Beoogd effect

Met de herinrichting ontstaat aansluitend aan de binnenstad een aantrekkelijk verblijfsgebied, waarin het hele jaar door ruimte is voor bewoners en bezoekers om te recreëren en ontspannen op en langs het water. Ondernemers kunnen er (water)activiteiten, evenementen en kleinschalige horeca aanbieden. Het gebied heeft daarmee de potentie om de belevingswaarde van de gastvrije binnenstad te versterken en de verblijfsduur in de binnenstad te verlengen. Met het vaststellen van een inrichtingsplan als visie borgen we dat de eenheid en integraliteit gewaarborgd blijven bij de verdere uitwerking en uitvoering in de komende jaren.

Argumenten

1.1. Het inrichtingsplan voldoet aan de opdracht een verblijfsgebied te creëren dat de stad met het water verbindt

Het is de opgave om een duurzaam ontwerp te maken, zodanig dat het gebied aantrekkelijk is in zichzelf maar ook een eenheid vormt met de binnenstad. De kwaliteiten die in het gebied aanwezig zijn, worden versterkt terwijl ontbrekende kwaliteiten zijn toegevoegd. Ook pakken we barrières aan, met name als het gaat om de oversteekbaarheid van de weg, maar ook het weghalen van een groot deel van de wal zorgt voor een meer toegankelijke binnenstad, zichtlijnen en verbinding met de rivier.

1.2 Tijdelijke initiatieven laten zien dat het gebied potentie heeft als verblijfsgebied

Het stadsstrand met de tijdelijke horecagelegenheden wordt door veel bezoekers gebruikt en gewaardeerd. Ook het Oude IJsselconcert werd druk bezocht en gaf de bezoekers een bijzondere beleving bij het water.

Doetinchem, 1 november 2017

1.3 Dit plan is met inbreng vanuit de samenleving gemaakt, de verschillende gebruikswensen krijgen een plek

Het gebruik van het gebied is leidend geweest voor het ontwerp. De gebruikswensen die in de eerdere fasen (opstellen visie en uitvoeringsagenda) naar voren kwamen, hebben hun plek gekregen. Daardoor wordt het gebied multifunctioneel in alle seizoenen. Ook is in mei een concept voorgelegd aan de samenleving voor feedback. Dit leverde meer dan 1000 feedback reacties op die hebben geleid tot een verfijning en verbetering van het plan.

1.4 De Waterstraat is de belangrijkste entree aan de zuidzijde van de binnenstad

Met een bredere oversteek wordt deze entree aantrekkelijker en belangrijker, met name voor voetgangers (vanaf de parkeerlocatie Varkensweide) en fietsers.

1.5 De stadszijde leent zich voor meer intensief gebruik

Met de aanleg van een boulevard met zitkade, pleintjes en 'plekjes', groen en een waterpartij ontstaat de gelegenheid om van het water te genieten en van activiteiten op het water zoals een concert of een roeiwedstrijd. Langs het water wordt de flaneersteiger doorgetrokken en komt er ruimte voor aanlegplaatsen voor boten.

1.6 Het open en groene karakter is een belangrijke waarde van De Bleek

De Bleek houdt in het plan zijn unieke karakter van open en groen verblijfsgebied waar af en toe kleinschalige evenementen plaatsvinden. Daar waar mogelijk kan de ecologie versterkt worden. In het gebied tussen de Oude IJsselbrug en de Europabrug zorgen we voor meer openheid en een speelplek.

1.7 Een extra brug draagt bij aan betere verbindingen en looproutes

In de analyse 'Doetinchem op ooghoogte - Op zoek naar de toekomst van de binnenstad' (G.J. Hospers e.a. april 2015) werd duidelijk dat de Doetinchemse binnenstad aanvullende attracties nodig heeft. Het veranderende winkellandschap en consumentengedrag maken dat de beleving in de binnenstad steeds belangrijker wordt. Met een bijzondere brug zorgen we voor een mooie plek én bieden we gelegenheid om een rondje Oude IJssel te maken.

1.8 Water in de stad is een extra attractie

Water heeft op velen een belangrijke aantrekkingskracht. Door het aanbrengen van watergangen brengen we op speelse wijze de binnenstad en de rivier met elkaar in verbinding. Een koppeling met de voorgestelde permanente waterfontein op het Simonsplein is mogelijk.

1.9 Water, energie en klimaat krijgen aandacht in de binnenstad

Naast de attractieve waarde kan water ook verkoeling bieden. De watergangen in het gebied gebruiken stroom (pompen en reinigen). We willen proberen de benodigde energie in het gebied zelf op te wekken. In de hoek tussen de Europabrug en de Gaswal is ruimte voor zonnepanelen of een andere energie-opwekker. Tevens kan een zonneboom op deze zichtlocatie inspiratie bieden op het gebied van duurzaamheid.

2.1 Het inrichtingsplan biedt een kader dat stapsgewijs wordt uitgevoerd

De uitvoering gebeurt in fasen waarbij de verbinding Waterstraat - Bleek, het gebied tussen de Oude IJssel Brug en de Europabrug en de herinrichting aan de stadszijde de prioriteit hebben. Uw raad wordt daarin steeds betrokken conform de afspraken hierover in het kader van het aanvalsplan binnenstad, namelijk periodieke informatie en jaarlijks een uitvoeringsagenda met bestedingsplan. Uitwerkingen die besluitvorming op raadsniveau vergen, zullen wij u uiteraard separaat voorleggen.

Doetinchem, 1 november 2017

3.a.1 Op deze manier creëren we voldoende ruimte voor 'dagelijks' gebruik

Om in alle seizoenen een aangenaam gebied te hebben, is het versmallen van de weg voldoende. Door een andere inrichting 'dwingen' we de automobilisten om hun rijgedrag aan te passen en verleiden we hen een andere route te kiezen. Voor voetgangers is met name van belang dat zij snel en veilig kunnen oversteken. Dit realiseren we op drie plaatsen.

3.a.2 Verkeersonderzoek toont aan dat dit voor het wegennet van Doetinchem de enige acceptabele oplossing is

De Gaswal en C. Missetstraat hebben een belangrijke functie in het wegennet van Doetinchem. Verkeersbureau Goudappel Coffeng heeft een studie verricht naar de mogelijkheden om de Gaswal en C. Missetstraat te 'knippen' of te 'knijpen'. Er zijn meerdere varianten berekend aan de hand van het verkeers- en geluidsmodel. Het omliggende wegennet kan de voorgestelde oplossing aan, zonder dat er onaanvaardbare toename van verkeer plaatsvindt, overschrijding van de milieunormen of onveilige verkeerssituaties. Bij de overige varianten ontstaan problemen met onaanvaardbare verkeersdruk, verkeersveiligheid en overschrijding van de milieunormen, met name op de J.F. Kennedylaan (waar het gedeelte tussen de Hofstraat en de Rozengaardseweg nu al een probleem is), de Rozengaardseweg en de Hofstraat.

3.a.3 De binnenstad blijft goed bereikbaar voor bewoners, leveranciers en hulpdiensten

In de routes voor bewoners, leveranciers en hulpdiensten zullen enkele aanpassingen plaatsvinden, waarbij de uitwerking in overleg met betrokkenen wordt opgepakt.

3.b.1 Evenementen waarbij volledige afsluiting noodzakelijk is, zijn incidenteel

Een enkele keer zal behoefte zijn om het volledige gebied voor autoverkeer af te sluiten. Als de reden daartoe helder is, bijvoorbeeld een evenement, dan is er maatschappelijk draagvlak voor.

3.b.2 Uit de proefafsluitingen blijkt dat incidenteel afsluiten in het weekend haalbaar is

De eerste proefafsluiting vond deels plaats op drukke doordeweekse dagen en leidde tot problemen, met name op de J.F. Kennedylaan en de Hofstraat. Tijdens de tweede proefafsluiting werd het verkeer eerder verwezen naar andere routes. Deze proef liet zien dat het incidenteel afsluiten haalbaar is, mits het in de daluren (weekenden) plaatsvindt en het verkeer goed wordt omgeleid, bij voorkeur met een dynamisch verwijssysteem.

Kanttekeningen

1.1 Het zwemmen in de Oude IJssel krijgt geen plek, terwijl daar wel behoefte aan is

Het zwemmen is de enige gebruikswens die we geen plek kunnen geven in het gebied. Het waterschap geeft aan dat zwemmen in de Oude IJssel niet mogelijk is vanwege de stroomsnelheid, de scheepvaart en het feit dat de waterkwaliteit niet continu van voldoende niveau is. Om aan de behoefte aan contact met het water tegemoet te komen, is een extra waterpartij aan de stadszijde voorzien.

1.2 Een variant waarbij het verkeer vanaf de IJsselkade langs de Prinsenhof wordt geleid, laat meer verblijfsruimte

Het projectteam heeft twee inrichtingsvarianten uitgewerkt. De variant waarbij het verkeer over de Prinsenhof wordt geleid, zorgt ervoor dat er een plein ontstaat dat 't Brewinc, de Walmolen en de Oude IJssel met elkaar verbindt. Uit de feedbackronde is gebleken dat deze oplossing geen draagvlak heeft bij de omwonenden van de Prinsenhof.

Doetinchem, 1 november 2017

2.1 Bij de uitwerking kunnen problemen optreden

Bij de uitwerking van de onderdelen van het plan kunnen problemen optreden, zoals de vondst van n.g.e.-s (niet gesprongen explosieven), vervuiling, kabels en leidingen of archeologische vondsten. Voor zover bekend en op hoofdlijnen is hiermee al rekening gehouden in het plan. Nader onderzoek is kostenefficiënter en zinvoller bij de nadere uitwerking, omdat dan gerichter onderzoek kan worden gedaan. Ook moet de planuitwerking aansluiten bij de directe omgeving.

3.1 Het ondertunnelen of overkluizen van de Gaswal en C. Missetstraat kan het verkeersprobleem beter oplossen

Naast de verkeersvarianten die door het verkeersbureau berekend zijn, is gekeken of een tunnel onder de Gaswal en C. Missetstraat of een zogenaamde overkluizing (verdiepte aanleg met overkluizing zoals in sneeuwgebieden) uitkomst kunnen bieden. Dat is naar onze mening niet het geval. De kosten van een tunnel, globaal 35 miljoen euro, achten we maatschappelijk niet verantwoord.

Ook heeft een tunnel een op- en afrit, waardoor het tracé dat daadwerkelijk ondergronds ligt slechts 250 meter lang is. Een half verdiepte tunnel (overkluizing) is weliswaar goedkoper, maar neemt als bouwwerk bovengronds veel ruimte in en belemmert het vrije zicht naar de rivier. Ook zijn de kosten daarvan nog steeds aanzienlijk, namelijk circa 10 miljoen euro.

3.2 Bij een volledige afsluiting van de Gaswal en C. Missetstraat ontstaat meer ruimte om het gebied aantrekkelijk in te richten

Het volledig afsluiten van de Gaswal en C. Missetstraat levert grote problemen op, zowel verkeerskundig als vanuit milieukundig opzicht. Het oplossen van die problemen vergt draconische aanpassingen in de Doetinchemse verkeersstructuur met torenhoge kosten. Dat achten we maatschappelijk niet verantwoord. Voor de projectopgave is het ook niet noodzakelijk. Het afsluiten voor verkeer is geen doel op zich. Waar het om gaat, is dat mensen van het gebied kunnen genieten en dat kan prima als er ook verkeer rijdt.

Financiën

Bij het maken van het inrichtingsplan is een raming gemaakt van de kosten van uitvoering. Deze vindt u in onderstaand overzicht. De fasen die als eerste worden uitgevoerd zijn, voor zover ze betrekking hebben op 2018, opgenomen in de uitvoeringsagenda en het bestedingsplan voor de binnenstad. Bij de verdere uitwerking zullen we ons inspannen voor cofinanciering, waarbij we voor diverse planonderdelen mogelijkheden zien voor provinciale en EU-subsidies, investeringen door ondernemers en partnerschappen met andere partijen zoals het waterschap. Daarnaast is het van belang om slim om te gaan met planning en onderhoudsbudgetten en waar mogelijk zaken te combineren.

project: Stadsboulevard - De Bleek datum; 14 september 2017		
Fase	omschrijving	kosten
1	Plateau Waterstraat Wijnbergseweg	€ 319.000.00
	Groene Poort Waterstraat	€ 25.000.00
	Waterelement / kunstwerk	€ 25.000.00
	Fietsenstalling	€ 50.000.00
		€ 419.000.00
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 858.950.00

Doetinchem, 1 november 2017

4	Bomenrij	€ 101.250.00
	Watergoten	€ 322.500.00
	Waterelement Simonsplein	€ 10.000.00
	Gaswal verleggen en herinrichten	€ 825.000.00
	Molen wal en aankleding	€ 30.000.00
	Ligweide en waterbassin	€ 45.000.00
	aanpassen kade bij Flaneersteiger	€ 20.000.00
	tribunelangs waterkant	€ 150.000.00
	€ 1.503.750.00	
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 3.082.687,50
2	Stokhorstweg afwaarderen naar fietsroute	€ 175.500.00
	Camperplaatsen kortverblijf	€ 49.000.00
	Natuurlijk speelterrein	€ 150.000.00
	Openbaar toilet	€ 50.000.00
	steiger onder de brug door	€ 75.000.00
		€ 499.500.00
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 1.023.975,00
3	Ecologisch eilandje	€ 312.500.00
	Vergroenen randen van de Bleek en paden	€ 105.000.00
	Ecologische stapstenen	€ 10.000.00
	Afwaarderen Wijnbergseweg tbv 30 km	€ 297.500.00
		€ 725.000.00
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 1.486.250,00
5	Plateau tbv oversteekbaarheid	€ 330.000.00
	Iconische oeververbinding	€ 1.500.000.00
	Stadsstrand	€ 40.000.00
	Pleintje met ruimte voor activiteiten	€ 100.100.00
		€ 1.970.100,00
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 4.038.705,00
6	Steiger onder brug en aansluitingen	€ 500.000.00
	Iconisch landmark in groen setting	€ 25.000.00
	Loopverbinding langs/over de Europabrug	€ 300.000.00
		€ 825.000,00
	werkzh tbv aanpassen kabels en leidingen, sanering, NGE's, duurzaamheidsoplossingen, kosten, onvoorzien en VAT	
	TOTAAL (excl btw)	€ 1.691.250,00
	TOTAAL van alle fasen;	€ 5.942.350,00
	incl bijkomende kosten	€ 12.181.817,50

Doetinchem, 1 november 2017

Vervolg

Het ontwerp is bedoeld om de binnenstad en de Oude IJssel meer met elkaar te verbinden. Uiteindelijk moet dat leiden tot een beter floreren van de Doetinchemse binnenstad; bezoekers verblijven langer in de stad omdat er meer te beleven valt en blijven nog wat drinken en eten. Om dit bereiken, moeten de maatregelen binnen een beperkte tijd uitgevoerd worden, omdat het anders te laat is om het tij te keren. Uitgegaan wordt dat de gewenste en realistische tijdspanne tussen de 3 en 5 jaar ligt. Daarvoor is voorbereidingstijd nodig (uitwerking plan, vergunningen, middelen) en dan vervolgens de uitvoeringstijd. Voor 2017 en 2018 stellen wij voor om nog te starten met fase 1, fase 2 en fase 4.

Fase 1 betreft het gebied Waterstraat-Wijnbergseweg, met de Oude IJssel Brug als verbinding. In deze fase wordt de oversteek over de Gaswal verbeterd, komt er een openbaar toilet en wordt de Bleek met een steiger verbonden met het gebied bij de Stokhorstweg. Ook de watergangen vanuit de binnenstad naar de rivier maken deel uit van deze fase.

Fase 4 (2018-2019) betreft het realiseren van de boulevard; de voorbereidingen starten in 2018 maar de start van de realisatie zal niet eerder dan in 2019 zijn. De voorbereidingen hiervoor vergen meer tijd, alsmede het bij elkaar krijgen van de benodigde financiën. Wel wordt in 2018 al in meer tijdelijke vorm inhoud gegeven aan meer verblijfsmogelijkheid en activiteitenruimte in dit gebied door het omvormen van het parkeren aan de Oude IJssel. Dat zal vanaf het voorjaar zijn.

Fase 2 (2018) betreft het (in afstemming met het Waterschap) verbeteren van het groengebied (vergraven oever, ecologische invulling en openbare, natuurlijke speelplaats) alsmede het omvormen van dat deel Stokhorstweg tot fietsroute en het realiseren van de camperplaatsen.

Fase 3 (2018-2019) betreft het verder verbeteren van de Bleek. Samen met de bewoners de invulling van de rand bepalen, de vergraving van de oever ten behoeve van de ecologische invulling en het aanpakken van de Wijnbergseweg.

Fase 5 (2020) betreft het realiseren van de brug met horecavoorziening en het IJsselstrand.

Fase 6 (2021) betreft het realiseren van de aanlegplaatsen voor boten en de herinrichting van het aangrenzende gebied.

In de loop van 2022 is het ontwerp uitgevoerd.

Bijlagen

1. Studie naar de mogelijkheden om de Gaswal te 'knippen' of te 'knijpen', Goudappel Coffeng
2. Projectverantwoording 'Stadsboulevard en De Bleek, onlosmakelijk met de binnenstad. Een ontwerp van en voor de samenleving'
3. Inrichtingsplan, tekening
4. Resultaten van de feedbackronde, gecategoriseerd en samengevat, Moventem

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Inrichtingsplan Oude IJssel - binnenstad;

gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. Het inrichtingsplan 'Oude IJssel - binnenstad' vast te stellen als visie voor het gebied.
2. Het college opdracht te geven om de fases 1, 2 en 4 inclusief de watergangen vanuit de binnenstad integraal uit te werken en uit te voeren binnen de (financiële) kaders van het aanvalsplan binnenstad.
3. a. De Gaswal en C. Missetstraat te versmallen en zodanig in te richten dat het gemotoriseerde verkeer te gast is in het gebied, de oversteekbaarheid voor voetgangers sterk verbeterd wordt en de fietsers de ruimte krijgen.
b. In het evenementenseizoen de mogelijkheid te bieden om de Gaswal en C. Missetstraat in het weekend af te sluiten voor activiteiten.

Aldus besloten in zijn vergadering van 9 november 2017,

, griffier

, voorzitter